

مدیریت سود، چرا و چگونه

علی ترک زاده ماهانی

عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور torkzadeh.pnu@gmail.com

چکیده

هدف اصلی این پژوهش طبقه بندی و خلاصه کردن نتایج تحقیقات متعددی است که درباره مدیریت سود انجام و نتایج مختلفی از آن ها حاصل شده است. نتایج مختلف بدست آمده را در یک چارچوب گرد هم آورده و به بررسی مفهوم، دلیل و چگونگی مدیریت سود پرداخته شده است. نتیجه مطالعات نشان می دهد که مدیریت سود از دو طریق ارقام تعهدی و جریان های نقدی قابل انجام است. در عمل مدیریت سود با استفاده از ارقام نقدی ترجیح داده می شود زیرا، بهتر از دید حسابرسان محفوظ می ماند، هر چند مدیریت سود با استفاده از ارقام تعهدی بیشتر در تحقیقات حسابداری مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. همچنین نتایج نشان می دهد که مدیریت سود می تواند خوب، بد و یا کارا باشد.

واژه های کلیدی: مدیریت سود، مدیریت سود خوب ، بد، مدیریت سود کارا

1- مقدمه

یکی از اهداف اساسی وضع استانداردهای حسابداری این است که استفاده کنندگان بتوانند با اتکا بر صورت های مالی تصمیمات مربوط و صحیحی اتخاذ کنند. سود یکی از مهمترین عوامل موثر بر تصمیم گیری اقتصادی می باشد که در صورت های مالی افشا می شود و می تواند بر تصمیمات استفاده کنندگان تاثیر قابل توجهی داشته باشد. از طرفی نیز، مدیران برای رسیدن به اهداف خاصی که منطبقا منافع عده ای خاص را تامین می کند ممکن است سود را طوری گزارش کنند که با هدف تامین منافع عمومی استفاده کنندگان مغایرت داشته باشد [17]. مجموعه اقداماتی که مدیران در جهت آراستن اطلاعات برای دستیابی به اهداف خاص انجام می دهند، مدیریت سود اطلاق می شود [9].

2- تعریف مدیریت سود

با وقوع انقلاب صنعتی و کاهش بهای تمام شده ی کالاها و خدمات پس از سال ها فعالیت، مدیران دریافته اند که می توانند با استفاده از نقاط ضعف اصول و روش های مختلف حسابداری، سود سال های مختلف را به گونه ای جابجا و دستکاری کنند که سود دلخواه را برای گزارش در صورت های مالی بدست آورند، بدون اینکه سهام داران از کم و کیف آن اطلاع داشته باشند. این سرآغاز بحث مدیریت سود یا هموارسازی سود بود [13]. مدیریت سود به مداخله عمومی مدیریت در فرآیند تعیین سود که غالبا در راستای اهداف دلخواه مدیریت می باشد، اطلاق می گردد [3].

مدیریت سود روشی است که توسط مدیریت جهت دستکاری داده ها به کار می رود. مثلا، هموار نمودن سود برای کسب اطمینان بیشتر سرمایه گذاران از پایداری سود، نمونه ای از دستکاری داده ها محسوب می شود [14].